

Stanisław Olejniczak-prokurator prokuratury okręgowej w stanie spoczynku

Grzegorz Szklarz-prokurator prokuratury okręgowej

Zarys historii prokuratury zielonogórskiej

Wstęp

Od chwili zakończenia działań wojennych na terytorium Polski koniecznym stało się jak najszybsze odtworzenie administracji polskiej i instytucji, bez których istnienie współczesnego państwa nie jest możliwe. Do takich niewątpliwie należał wymiar sprawiedliwości i organy ścigania.

Ziemia Lubuska została włączona w granice Polski w styczniu i lutym 1945 roku. Od czasu utworzenia nowej administracji wymiar sprawiedliwości sprawowany był przez sądy grodzkie znajdujące się wówczas w każdym mieście powiatowym. Problemem ścigania przestępców zajmowała się Milicja Obywatelskiej oraz prokuratury sądów okręgowych.

Tereny Ziemi Lubuskiej należały administracyjnie do województw poznańskiego i wrocławskiego. W siedzibach tych województw mieściły się sądy apelacyjne i prokuratury sądów apelacyjnych. Kolejnym szczeblem były sądy okręgowe i prokuratury sądów okręgowych. Na naszych terenach takie sądy posadowione były w Głogowie i Gubinie.

Temu pierwszemu podlegały sądy grodzkie m.in. w Zielonej Górze, Konotopie, Nowej Soli, Szprotawie, Ścinawie, Wschowie, Żaganiu, Przewozie i Kożuchowie.

Ten drugi sprawował pieczę nad sądami grodzkimi w Forst, Gubinie, Krośnie, Świebodzinie i Trzebielu.

Dosyć szybko umiejscowienie sądów okręgowych, a tym samym prokuratur przy tych sądach, uległo zmianie i zostały one ulokowane w Zielonej Górze i Gorzowie Wielkopolskim(apelacja poznańska) oraz w Głogowie z siedzibą w Nowej Soli(apelacja wrocławska) ¹

Taki stan rzeczy istniał do 6 lipca 1950 roku, kiedy to powołano do życia Apelację Zielonogórską ². Jednostka ta nie odegrała nigdy większej roli. Było to raczej posunięcie taktyczne, które pozwoliło na przygotowanie kadr sędziowskich i

prokuratorskich do objęcia funkcji w mającej powstać w przyszłości prokuraturze wojewódzkiej.

Pierwszym i ostatnim Prokuratorem Apelacyjnym w Zielonej Górze był Antoni Hapon. Prokuratura ta zakończyła swoją działalność 30 września 1950 roku.

Warto w tym miejscu przypomnieć osoby, które w tamtych czasach pełniły funkcje kierownicze w prokuraturze³.

Jak wspomniano wyżej Prokuratorem Apelacyjnym został Antoni Hapon (w przyszłości sędzia Sądu Najwyższego). Swoim I-szym zastępcą, a jednocześnie kierownikiem Wydziału Ogólnego uczynił wiceprokuratora Rdesińskiego, a II-gim zastępcą i kierownikiem Wydziału II Śledczego został prokurator Wodny (późniejszy wieloletni Prokurator Wojewódzki w Łodzi).

1.Utworzenie województwa zielonogórskiego i organizowanie Prokuratury Wojewódzkiej w Zielonej Górze

Ustawą z dnia 28 czerwca 1950 roku o zmianach podziału administracyjnego Państwa utworzono województwo zielonogórskie z siedzibą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Zielonej Górze⁴.

Niedługo później, w dniu 20 lipca 1950 roku Sejm uchwalił ustawę o Prokuraturze Rzeczypospolitej Polskiej⁵. Ustawa ta weszła w życie 1 września 1950 roku. Na mocy tejże Ustawy w siedzibach województw oraz powiatów powołano prokuratury wojewódzkie i powiatowe. Ustawa ta spowodowała oddzielenie prokuratury od sądu.

W ten sposób w Zielonej Górze powstała Prokuratura Wojewódzka, a na terenie województwa zielonogórskiego powołano Prokuratury Powiatowe w Głogowie, Gorzowie Wielkopolskim (dla Miasta i Powiatu),Gubinie, Krośnie Odrzańskim,Słubicach,Skwierzynie,Świebodzinie,Szprotawie,Sulechowie,Wschowie, Zielonej Górze (oddzielnie dla Miasta i Powiatu) Żaganiu, Żarach i Strzelcach Krajeńskich, Kożuchowie z siedzibą w Nowej Soli, Sulęcinie i Międzyrzeczu⁶.

Minęło kilka tygodni zanim przystąpiono do praktycznego organizowania urzędów prokuratorskich zarówno w samej Zielonej Górze jak i w powiatach.

Pierwsza organizacyjna narada prokuratorów odbyła się w dniu 24 września 1950 roku w Zielonej Górze, w budynku dzisiejszego Sądu Okręgowego przy Placu Słowiańskim¹.

Organizatorem i pierwszym szefem Prokuratury Wojewódzkiej w Zielonej Górze został Jerzy Smoleński a inne funkcje kierownicze sprawowali podprokurator Ignacy Pachciarek - kierownik Wydziału I Nadzoru Ogólnego, wiceprokurator Aleksander Grządka - kierownik Wydziału II Śledztw i Dochodzeń, wiceprokurator Aleksander Wolny – kierownik III Wydziału Sądowo-Penitencjarnego, podprokurator Jan Lato-kierownik Wydziału IV Nadzoru nad Śledztwami prowadzonymi przez Urząd Bezpieczeństwa, wiceprokurator Michał Skubis – kierownik Wydziału V Nadzoru nad Dochodzeniami prowadzonymi przez MO⁷.

Oddzielenie w 1950 roku sądów i prokuratur spowodowało, iż prokuratury musiały znaleźć nowe siedziby. W tym czasie na potrzeby Prokuratury Wojewódzkiej w Zielonej Górze adaptowano dom przy ul. Stalina 31 (dziś Al. Niepodległości) , natomiast Prokuratura Miasta i Powiatu znalazła siedzibę w budynku mieszczącym się na zapleczu ul. Jedności Robotniczej. W innych miastach powiatowych prokuratury umieszczono w siedzibach milicji, wojskowych komend uzupełnień, administracji.

Największym problemem z jakim borykał się pierwszy Prokurator Wojewódzki był niedobór i niedostateczne wykształcenie kadr. Powodowało to, w niektórych przypadkach, powierzenie kierowania prokuraturą ludziom, nie mającym doświadczenia, a często nie posiadającym wykształcenia prawniczego⁸.

Jak już zaznaczono prokuratury okręgowe i apelacyjne w Poznaniu, Wrocławiu a następnie w Zielonej Górze tylko częściowo przygotowały kadry. Zaistniała sytuacja spowodowała, że na przykład prokuraturą w Strzelcach Krajeńskich kierował były inspektor Komisji Specjalnej - z wykształcenia drukarz, a prokuraturami w Szprotawie, Wschowie i Skwierzynie – asesory, którzy ukończyli szkoły lub kursy prawnicze.

W tym miejscu wskazać należy, iż kwestię obejmowania stanowisk zarówno prokuratorskich jak i sędziowskich regulował dekret Rady Ministrów z 22 stycznia 1946 roku o wyjątkowym dopuszczeniu do obejmowania stanowisk sędziowskich, prokuratorskich i notarialnych⁹. Artykuł 1 dekretu stanowił, iż „(...)osoby ,które ze względu na kwalifikacje osobiste oraz działalność naukową, zawodową, społeczną lub polityczną i dostateczną znajomość prawa nabytą bądź w pracy zawodowej, bądź

w uznanych przez Ministra Sprawiedliwości szkołach prawniczych dają rękojmię należytego wykonywania obowiązków sędziowskich lub prokuratorskich, mogą być mianowane na stanowisko asesora sądowego, sędziego lub prokuratora po udzieleniu im zwolnienia od wymagań ukończenia uniwersyteckich studiów prawniczych(...) odbycia aplikacji sądowej i złożenia egzaminu sędziowskiego oraz przesłużenia określonej liczby lat na stanowiskach sędziowskich i prokuratorskich.” Opisanego wyżej zwolnienia dokonywał Minister Sprawiedliwości a dekret miał obowiązywać przez pięć lat.

Dlatego też, szczególnie w pierwszych latach istnienia zielonogórskiej prokuratury, w jej szeregi przyjmowano często ludzi, którzy - w ocenie ówczesnych władz – sprawdzili się w budowaniu nowej rzeczywistości. Ludzie ci byli pełni zapału i chęci, ale ich wiedza prawnicza była często znikoma lub wręcz żadna. W latach 1947-1953 Ministerstwo Sprawiedliwości prowadziło więc nabór do szkół prawniczych głównie wśród aktywu robotniczego i chłopskiego.

Mając przed sobą perspektywę zapewnienia nowo powstałym instytucjom, zwłaszcza po lipcu 1950 roku obsady, Minister Sprawiedliwości wspólnie z Prokuratorem Generalnym, pismem nr Sz 4830/50 z 29 września 1950 roku¹⁰ rozpoczął akcję rekrutacyjną kandydatów do szkół prawniczych w Łodzi i Wrocławiu. Zaplanowano, że w okresie od 5 do 15 października 1950 roku zwerbowanych zostanie 40 kandydatów do pracy w prokuraturze. Zadanie to powierzono zastępcy Prokuratora Apelacyjnego w Zielonej Górze Michałowi Skubisowi.

Do szkół prawniczych trafiali, poza aktywistami, pracownicy Komisji do Walki ze Spekulacją oraz pracownicy administracyjni prokuratur. Niektórzy z nich kończyli szkoły w systemie stacjonarnym, a inni – szczególnie sekretarze Komisji do Walki ze Spekulacją – zaocznie.

Absolwenci tych szkół otrzymywali świadectwa ukończenia szkół prawniczych z zakresu szkoły średniej zaocznej, upoważniające do podjęcia dalszej nauki na uniwersytetach. Pierwsi absolwenci szkół prawniczych zasilili szeregi prokuratorów w listopadzie 1950 roku. Po kilkumiesięcznych kursach, w latach 1950 -1952, do lubuskich prokuratur trafiło 27 absolwentów takich szkół. Przygotowanie zawodowe tej grupy pracowników prokuratorskich było bardzo powierzchowne. Większość z nich, z uwagi na okres okupacji hitlerowskiej, zdążyła zdobyć tylko wykształcenie podstawowe. Ukończenie kilkumiesięcznego kursu nie spowodowało nadrobienia

braków w tym zakresie, a tym bardziej zdobycie wykształcenia prawniczego umożliwiającego wykonywanie zawodu prokuratora bądź sędziego.

Ówczcześni przełożeni zdawali sobie sprawę z braków w tym zakresie. Lekarstwem na powyższe miał być ścisły nadzór przełożonych nad podległymi prokuratorami. Dał temu wyraz Prokurator Wojewódzki w Zielonej Górze, który zarządzeniem z 25 marca 1952 roku nakazał „(...)by będąc w terenie poświęcić więcej uwagi absolwentom szkół prawniczych i w czasie każdego pobytu w prokuraturze powiatowej co najmniej na jednej sprawie omówić przykładowo jakieś zagadnienie wchodzące w zakres instruktażu”¹¹.

W 1950 roku Prokuratura Generalna przyznała Prokuraturze Wojewódzkiej w Zielonej Górze 62 etaty.¹²

Sytuacja ulegała pewnej poprawie w 1952 roku, kiedy to nakazy pracy w prokuraturach województwa zielonogórskiego otrzymali pierwsi absolwenci uniwersyteckich wydziałów prawa. Wśród nich byli Stanisław Fafera, Henryk Szczelina, Zdzisław Macek, Jerzy Robaszek. W następnych latach skierowania takie otrzymali i pracę podjęli Edmund Nasiadek, Witold Brynda, Władysław Dębski, Barbara Zaliwska, Irena Rybka, Eugeniusz Sinoradzki.

Na przełomie lat 1954/1955 kadrę prokuratorów zasilili funkcjonariusze Milicji Obywatelskiej, którzy w komendach pełnili funkcje oskarżycieli publicznych. Funkcjonariusze ci znaleźli zatrudnienie w prokuraturach we Wschowie, Krośnie Odrzańskim, Słubicach, Świebodzinie. Zostali oni mianowani referendarzami śledczymi i do ich obowiązków należało prowadzenie śledztw.

W maju 1955 roku zlikwidowano wojskową Prokuratorę Garnizonową w Zielonej Górze i w związku z tym do pracy w Prokuraturze Wojewódzkiej w Zielonej Górze przeniesiono Stanisława Michtę i Zdzisława Piacko. W tym też okresie do Zielonej Góry z Tarnobrzega przeniesiony został prokurator Stanisław Olejniczak. Jesienią tego roku do Zielonej Góry trafili kolejni absolwenci uniwersytetów: Regina Gurgul, Janina Wołoszyk, Teodora Kicińska, Eugeniusz Strózik i Roman Włodarczyk.

Młodych absolwentów od razu po podjęciu pracy mianowano aplikantami z uprawnieniami asesorów i skierowano do prowadzenia śledztw. Dopiero po pewnym czasie składali oni egzaminy prokuratorckie.

W latach następnych dostrzeżono potrzebę uzupełnienia wykształcenia tych prokuratorów, którzy do pracy przyjęci zostali bez stosownego wykształcenia. Dla nich właśnie zorganizowano jesienią 1956 roku i wiosną 1957 roku kursy

przygotowawcze do egzaminów wstępnych na wydziały prawa uniwersytetów. Kursy prowadzone były przez nauczycieli Liceum Ogólnokształcącego mieszczącego się wówczas przy ul. Licealnej, trwały do połowy czerwca 1957 roku, a odbywały się w soboty i niedziele. W ten sposób 10 osób, które dotychczas posiadały tylko wykształcenie zdobyte w szkołach prawniczych, uzupełniło wykształcenie prawnicze na uniwersytetach we Wrocławiu i Warszawie.

Tym samym zamknięty został okres, kiedy to kadry prokuratorskie tworzyły często przypadkowe, nie posiadające odpowiedniego wykształcenia, osoby. W tym samym czasie do pracy w milicji wrócili funkcjonariusze delegowani do pracy w prokuraturze. Od początku lat sześćdziesiątych do prokuratur przyjmowano już tylko absolwentów wydziałów prawa. Od tego też czasu datuje się organizowanie pierwszych aplikacji prokuratorskich, które przygotowywały absolwentów prawa do pracy w prokuraturze a kończyły się egzaminem prokuratorskim, poprzedzonym kilkutygodniowym kursem w Prokuraturze Generalnej w Warszawie.

Przełom połowy lat pięćdziesiątych to czas zmian w podziale administracyjnym ówczesnego województwa zielonogórskiego. Znalazło to swoje odzwierciedlenie również w organizacji prokuratury. W związku z tym tworzono nowe jednostki powiatowe lub zmieniano właściwości terytorialne już istniejących. W 1954 roku powstała prokuratura powiatowa w utworzonym powiecie lubuskim. W Zielonej Górze wyodrębniono dwie samodzielne jednostki - Prokuraturę Miasta i Prokuraturę Powiatu. Szefem tej pierwszej został prokurator Józef Mumot, a drugiej początkowo Józef Józwiak, a następnie Henryk Szczelina. W 1956 roku ponowna reorganizacja spowodowała utworzenie w Zielonej Górze jednej jednostki organizacyjnej Prokuratury Miasta i Powiatu.

Niewątpliwym wydarzeniem było przeniesienie we wrześniu 1956 roku siedziby Prokuratury Wojewódzkiej i Prokuratury Powiatowej w Zielonej Górze do nowo wybudowanego budynku przy ul. Wąskiej (obecnie Partyzantów). Prokuratura zajęła jedno z pięter w bocznym skrzydle budynku należącego do ówczesnej Komendy Wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej.

W budynku tym siedziba prokuratury mieści się do chwili obecnej.

Kolejne zasadnicze zmiany nastąpiły w 1957 roku, a były związane z likwidacją prokuratur powiatowych w Skwierzynie, Międzyrzeczu, Sulechowie, Wschowie i Gubinie.

Teren Międzyrzecza i Sulechowa włączono do Prokuratury Powiatowej w Świebodzinie. Po kilku latach Międzyrzecz został włączony do Prokuratury Powiatowej w Sulęcinie, a w roku 1968 siedziba prokuratury przeniesiona została z Sulęcina do Międzyrzecza. Prokuratura Powiatowa we Wschowie połączona została z Głogowem, Gubin z Krosnem Odrzańskim a Skwierzyna z Gorzowem Wielkopolskim.

Kolejną ważną datą w historii prokuratury był rok 1975. Wówczas to, w związku z reformą administracyjną, której wynikiem było utworzenie 49 województw i likwidacja powiatów, nastąpił podział województwa zielonogórskiego na dwa województwa – zielonogórskie i gorzowskie.¹³

Dostosowując organizację prokuratury do nowego podziału administracyjnego kraju przemianowano prokuratury powiatowe na rejonowe oraz utworzono Prokuraturę Wojewódzką w Gorzowie Wielkopolskim, której podporządkowano prokuratury północnej części byłego województwa zielonogórskiego. Ponieważ powołano nowe województwo legnickie, utworzonej w Legnicy Prokuraturze Okręgowej podporządkowano Prokuraturę Rejonową w Głogowie.¹⁴

Tak więc po zmianach Prokuratura Wojewódzka w Zielonej Górze nadzorowała pracę prokuratur rejonowych w Zielonej Górze, Nowej Soli, Żarach, Żaganiu, Krośnie Odrzańskim, Świebodzinie oraz w Wolsztynie.

Kolejną zmianą było utworzenie 1 lipca 1993 roku dodatkowego szczebla prokuratur. Powstałym wówczas prokuraturom apelacyjnym podporządkowano określone prokuratury wojewódzkie. W wyniku tych zabiegów Prokuratura Wojewódzka w Zielonej Górze podlegała Prokuraturze Apelacyjnej w Poznaniu.¹⁵

2. Prokuratura zielonogórska w województwie lubuskim.

W powstałych w wyniku kolejnej reformy administracyjnej w województwach znalazło się niekiedy po kilka prokuratur wojewódzkich. W nowo utworzonym województwie lubuskim istniały prokuratury wojewódzkie w Zielonej Górze i Gorzowie Wielkopolskim.¹⁶

Konieczna więc była zmiana nazewnictwa oraz określenie właściwości terytorialnej poszczególnych jednostek. Dlatego też z dniem 1 stycznia 1999 roku w miejsce istniejących prokuratur wojewódzkich utworzono prokuratury okręgowe. Inną

zmianą było podporządkowanie, w dniu 1 lipca 2001 roku, Prokuratury Rejonowej w Wolsztynie Prokuraturze Okręgowej w Poznaniu albowiem cały powiat wolsztyński wszedł w skład województwa wielkopolskiego. Ostatnią zmianą spowodowaną reformą administracyjną, było utworzenie z dniem 1 stycznia 2004 roku Prokuratury Rejonowej we Wschowie, które to miasto zostało włączone do województwa lubuskiego.

Na dzień 1 stycznia 2004 roku kadra kierownicza Prokuratury Okręgowej przedstawia się następująco:

Pracą Prokuratury kieruje Prokurator Prokuratury Apelacyjnej Jan Wojtasik. Jego zastępcami są prokurator prokuratury apelacyjnej Zenon Baranowski oraz prokurator prokuratury okręgowej Zbigniew Fafera, który jednocześnie kieruje pracą Wydziałem do Spraw Przestępczości Zorganizowanej.

Strukturę Prokuratury Okręgowej tworzą:

Wydział Postępowania Przygotowawczego – naczelnik Waldemar Demuth, prokurator prokuratury okręgowej,

Wydział Sądowy – naczelnik Jolanta Rubaszewska, prokurator prokuratury okręgowej,

Wydział Śledczy – naczelnik Grzegorz Szklarz, prokurator prokuratury okręgowej,

Wydział Organizacyjny – naczelnik Kazimierz Rubaszewski, prokurator prokuratury okręgowej.

Wydział Administracyjno Budżetowy – naczelnik Jan Jasiński.

Prokuraturze Okręgowej w Zielonej Górze podlegają Prokuratury Rejonowe w Zielonej Górze, Nowej Soli, Żarach, Żaganiu, Krośnie Odrzańskim, Świebodzinie i Wschowie. W jednostkach tych swoje obowiązki wykonuje 115 prokuratorów i asesorów.

3. Prokuratura Okręgowa w Zielonej Górze – dokonania ostatnich lat.

W dniu 1 listopada 2001 roku Prokuratorem Okręgowym w Zielonej Górze został Jan Wojtasik - dotychczasowy Prokurator Rejonowy w Nowej Soli. Głównym zadaniem, jakie przed sobą postawił – poza skuteczniejszą realizacją ustawowych zadań prokuratora - była poprawa organizacyjnej i technicznej infrastruktury prokuratur, w tym warunków lokalowych. Sytuacja lokalowa prokuratur nie zmieniła

się praktycznie od lat sześćdziesiątych, co przy znacznym wzroście zatrudnienia i braku wcześniejszych remontów spowodowało, że prokuratorzy pracowali często w bardzo trudnych warunkach. Prokuratury w Nowej Soli, Krośnie Odrzańskim i Żaganiu korzystały z gościnności Komend Rejonowych Policji. Prokuratury w Świebodzinie i Żarach, mieściły się w bardzo zniszczonych budynkach, które praktycznie nie nadawały się do remontu, a ich stan techniczny powodował zagrożenie dla pracowników i przebywających tam osób. W wyniku podjętych starań oraz dzięki przychylności lokalnych władz wszystkie te jednostki znalazły nowe lokum spełniające podstawowe warunki stawiane tego typu obiektom.

Wraz z remontami, wybiegając - zdawałoby się wówczas - daleko w przyszłość, zadbano również o przystosowanie pomieszczeń do mającej nastąpić w niedalekiej przyszłości komputeryzacji prokuratur. Każda nowo oddana prokuratura posiadała wewnętrzną sieć komputerową.

Dzisiaj okazuje się, że rzeczywistość przerosła oczekiwania. W 2004 roku Prokuratura Okręgowa w Zielonej Górze jest jedną z pięciu najbardziej skomputeryzowanych prokuratur w kraju i dysponuje urządzeniami logistycznymi przystosowanymi do obsługi najnowocześniejszych systemów teleinformatycznych dostępnych w Polsce.

4. Wykaz Prokuratorów Wojewódzkich i Okręgowych oraz osób pełniących te funkcje w latach 1950-2004

Jerzy Smoleński (5.09.1950-25.09.1951), Michał Skubis (26.09.1951-30.01.1953), Stanisław Kostka (31.01.1953-31.12.1953), Zbigniew Tyszkowski (1.01.1954-31.05.1958), Tadeusz Rynowiecki (27.05.1958-28.02.1966) Mikołaj Kiernożycki (3.03.1966-30.11.1967), Ludwik Zboralski (30.11.1968-19.03.1968), Ludomir Anders (19.03.1968-1.12.1972), Stanisław Wyciszczak, Stanisław Kobzda, Mirosław Karpowicz, Jan Wojtasik (sprawuje tę funkcję obecnie).

Zielona Góra, 20 stycznia 2004 roku

Przypisy

1. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 15.06.1949 roku o utworzeniu Sądów Apelacyjnych w Białymstoku, Gdańsku, Kielcach, Łodzi, Olsztynie i Wrocławiu i ustaleniu okręgów sądów apelacyjnych (Dz.U 36/270),
2. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 6 lipca 1950 roku o utworzeniu Sądów Apelacyjnych w Koszalinie, Opolu i Zielonej Górze (Dz.U. 28/265)
3. Księga Zarządzeń Prokuratury Sądu Apelacyjnego i Prokuratury Wojewódzkiej – Archiwum Prokuratury Okręgowej w Zielonej Górze,
4. Ustawa z dnia 28 czerwca 1950 roku o zmianie podziału administracyjnego Państwa (Dz.U 28/255)
5. Ustawa z dnia 20 lipca 1950 roku o Prokuraturze Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. 38/346),
6. Wykaz pracowników zatrudnionych w prokuraturach województwa zielonogórskiego według stanu na dzień 25.08.1951 roku – Archiwum Prokuratury Okręgowej w Zielonej Górze,
7. Księga Zarządzeń Prokuratora Wojewódzkiego z lat 1950-1955 – Archiwum Prokuratury Okręgowej w Zielonej Górze
8. Wykaz pracowników z podaniem stanowisk służbowych i pełnionych funkcji- 1952 rok , Archiwum Prokuratury Okręgowej w Zielonej Górze,
9. Dekret Rady ministrów z 22 stycznia 1946 roku o wyjątkowym dopuszczeniu do obejmowania stanowisk sędziowskich, prokuratorskich i notarialnych (Dz. U. 4/33),
10. Pismo Ministra Sprawiedliwości nr Sz.4830/50 adresowane do Michała Skubisa Zastępcy Prokuratora Apelacyjnego w Zielonej Górze – Archiwum Prokuratury Apelacyjnej w Zielonej Górze,
11. Zarządzenie Prokuratora Wojewódzkiego w Zielonej Górze z dnia 25 marca 1952 roku – Archiwum Prokuratury Okręgowej w Zielonej Górze,
12. Zestawienie etatów i wykazu pracowników na dzień 25 sierpnia 1951 roku- Archiwum Prokuratury Okręgowej w Zielonej Górze,
13. Ustawa z dnia 28 maja 1975 roku o zmianie Konstytucji PRL (Dz.U.16/89), ustawa z 28 maja 1975 roku o dwustopniowym podziale administracyjnym Państwa oraz zmianie ustawy o radach narodowych (Dz.U.16/89), rozporządzenie Rady Ministrów z 30 maja 1975 roku w sprawie określenia miast i gmin wchodzących w skład województw (Dz.U 17/92),
14. Zarządzenie Prokuratora Generalnego z 30 maja 1975 roku o dostosowaniu organizacji terenowych jednostek organizacyjnych Prokuratury PRL do dwustopniowego podziału administracyjnego Państwa (M.P. 18/113),
15. Rozporządzenie Rady Ministrów z 24 czerwca 1993 roku w sprawie utworzenia prokuratur apelacyjnych oraz ustaleniu ich siedzib i zakresu działania (Dz.U.56/262),
16. Ustawa z dnia 24 lipca 1998 roku o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego Państwa.

